

Stowarzyszenie Społeczności Wiejskiej Valčiūnai i Jordańskie Centrum Młodzieży z Krakowa – projekt wymiany młodzieży LT-PL „Poznajmy się”

W tym roku, w dniach 17-24 lipca, litewsko-polski projekt wymiany młodzieży „Poznajmy się” odbył się w gospodarstwie „Merkio aidas”, położonym w malowniczym miejscu nad rzeką Merkis, niedaleko Jaszun, we wsi Śliżuny w rejonie sołecznickim. Tematem przewodnim projektu było „Promowanie zainteresowania wspólną historią i kulturą młodzieży litewskiej i polskiej, promowanie dialogu międzykulturowego i historycznego, współpracy, tolerancji i otwartości w komunikacji wśród młodzieży”.

Stowarzyszenie Wspólnoty Wiejskiej Wołczun zrealizowało już tego typu projekt w latach 2022 i 2023. Chęć ponownego napisania i, w przypadku sukcesu, zrealizowania projektu po otrzymaniu dofinansowania, zrodziła się z faktu, że wśród naszej młodzieży istnieje ogromna potrzeba spotykania się z młodzieżą z innego kraju, łączenia swoich myśli i poglądów, wymiany informacji na temat rozumienia współczesnego życia, poznawania wspólnej historii i kultury obu narodów, uczenia się tolerancji wobec osób z innych kultur i braku obaw przed otwartością podczas dyskusji.

Stowarzyszenie działa od 2020 roku we wsi Wołczun w rejonie wileńskim, gdzie mieszka duża liczba Polaków, Białorusinów, Tatarów i Romów. We wsi panuje niski poziom zatrudnienia, nie tylko wśród osób w wieku produkcyjnym, ale przede wszystkim wśród młodzieży. Nasza organizacja starała się zaangażować w ten projekt jak najwięcej młodych ludzi z mniejszymi możliwościami.

Zostały napisane listy do różnych polskich organizacji młodzieżowych, od których otrzymaliśmy odpowiedzi, i wybraliśmy dla siebie odpowiedniego partnera – Centrum Młodzieży im. dr. Henryka Jordana w Krakowie. Jest to państwowa placówka oświatowo-wychowawcza działająca w ramach systemu oświaty Rzeczypospolitej Polskiej. Jest to największa placówka młodzieżowa w Małopolsce, zarządzana przez Gminę Miejską Krakowa. Działa od 1952 roku, wspierana przez gminę. Organizacja pracuje z dziećmi i młodzieżą z regionu krakowskiego. Jej celem jest edukacja młodego pokolenia, rozwijanie ich zainteresowań oraz prowadzenie dla nich zajęć nieformalnych (artystycznych, sportowych itp.).

Chcielibyśmy podziękować partnerowi z Polski i jego przedstawicielom, Karolinie Kwiecień i Dagmarze Wis, za harmonijną współpracę przez cały okres trwania projektu: za dobór młodych ludzi ze strony polskiej, odpowiedzialność za działania projektowe, proponowanie nowych aktywności oraz za zorganizowanie polskiego wieczoru kulturalnego.

Celem projektu jest zachęcenie młodzieży litewskiej i polskiej do zainteresowania się wspólną historią i kulturą, nauczenie się współpracy, a tym samym rozwijanie tolerancji i otwartości na siebie. Zadania projektu: 1. Stworzenie warunków do bliższego poznania wspólnej historii i kultury obu narodów poprzez różnorodne działania. 2. Nawiązanie relacji między organizacjami obu krajów i kontynuowanie współpracy po zakończeniu projektu. 3. Pomoc młodym ludziom w głębszym zrozumieniu innej kultury i nawiązaniu dialogu historycznego. 4. Rozwój tolerancji wśród uczestników projektu, zachęcanie do otwartej komunikacji między sobą.

W ramach projektu zrealizowano następujące działania: dzień wprowadzający, warsztaty zdobienia koszulek, warsztaty kulinarne po litewsku i polsku, dzień muzyki, wieczory przy ognisku na łonie natury, dyskusję w trakcie realizacji projektu, aquazorbing, quiz „Historia Litwy i Polski”, dni sportu, wypuszczanie lampionów w niebo z marzeniami, wycieczki do litewskich miast, zajęcia edukacyjne – „My i pszczoły” oraz „Bijuteria, stroje i buty pary królewskiej z epoki renesansu”, działania promocyjne i samoocena końcowa projektu. Młodzież sprawdziła również swoją wytrzymałość,

pływając kajakami i grając w gry orientacyjne w lesie. Odwiedzili również zabytek architektury o znaczeniu republikańskim – Dwór w Jaszunach oraz wzięli udział w festiwalu „Muzyka w Dworze w Jaszunach 2025”.

Wszystko to dało grupie młodych ludzi z Polski i Litwy możliwość poznania obu sąsiadujących krajów, poznania ich historii, kultury, tradycji, tradycyjnych potraw, rzemiosła, tańców, pieśni epoki królów polskich i litewskich, a także, podczas zajęć edukacyjnych i twórczych wspólnego tworzenia i degustowania potraw, które spożywała ówczesna szlachta, a także tworzenia renesansowych strojów, biżuterii i obuwia. Nie zapomniano o historii miłosnej Zygmunta Augusta i Barbary Radziwiłłówny, która do dziś pozostaje żywa. Podczas wycieczek uczestnicy projektu podziwiali dziedzictwo kulturowe, wzbogacając swój światopogląd. Zajęcia opierały się na nieformalnych metodach i swobodzie wyboru.

Rezultaty osiągnięte w projekcie: w projekcie wzięło udział 20 młodych ludzi w wieku 13-18 lat (10 Litwinów i 10 Polaków), 4 kierowników (2 Polaków, 2 Litwinów), włączono młodzież z mniejszymi możliwościami, zapewniono aktywny udział młodzieży i wysokiej jakości zarządzanie projektem młodzieżowym na wszystkich etapach projektu, zapewniono aktywne i równe partnerstwo obu organizacji partnerskich na wszystkich etapach realizacji projektu, zapewniono międzykulturowe uczenie się uczestników, reprezentację młodzieży różnych grup etnicznych w projekcie, w trakcie całego projektu wykorzystywano nowoczesne technologie, wzmocniono współpracę między młodzieżą polską i litewską poprzez wzajemne pogłębianie niestereotypowej wiedzy o krajach sąsiadujących, ich relacjach historycznych i społecznych, promując w ten sposób otwartą dyskusję akademicką i dialog międzynarodowy.

Litewsko-Polski Fundusz Wymiany Młodzieży przeznaczył 15 000 euro na litewsko-polski projekt wymiany młodzieży „Poznajmy się”. Konkurs został zorganizowany przez Agencję ds. Młodzieży (JRA) przy Ministerstwie Opieki Socjalnej i Pracy.